

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Postilla Guillermi super Epistolas et Euangelia: per totius
anni circu[m]itum: De tempore/ Sanctis/ et pro defunctis**

Guilelmus <Parisiensis>

Basel, 1513

VD16 E 4385

septuagesim[a]e Eua[n]ge. Si[mi]l est reg. c[oe]. ho[mi]ni p[...]
rifami.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30573

E. Et ait illis: Inimicus homo hoc se-
cit. For. diabolus dicitur inimicus hominis: et eo quod
homo a principio inimicatur. et Serui autem
dixerunt ei: Quis enim? et colligimus ea.
Et ait: nonne for. col. circa. era. si. tē.

transire q̄ diuiri intrare i regnū celoz. Au
dit̄ aut̄ his discipuli mirabant̄ valde dice
tes: Quis ergo poterit saluus esse? Aspi
ciēs aut̄ iesus ait illis: Apud homies hoc
impossibile est: apud deū aut̄ oīa possibi

lia sunt. Glo. oidi.
Diues difficile in
trabit in regnū ce/
lorū. *Ly.* Difficile
dicitur et non impossi/
bile: quia difficile ē
diuitias possidere et
non teneri nimis
amore earū. Et ite/
rū dico vobis: Faci/
lius est camelū p/
foram et ac^o trāsire.
Lyra. Hoc non in/
telligitur de quoli/
bet diuited sed de di/
uite constitutēte se
nō in diuitiis: et to/
tam confidentiā su/
am. Ergo in euan/
gelio dicitur: qd dif/
ficile cōfidentes in/
pecunias intrabūt
in regnū celozum.
Lyra. possessio di/
uitiarū reddit bo/
minem difficile ad
perfectionē acqui/
rendam: nō tamen
facit impossibile:
quia Abraam fuit
et diues valde: et ta/
mē fuit perfectus.
Et ideo alibi dicit
Beatus vir diues
qui inuentus est si/
ne macula. Et po/
tea sequitur: Et qd
est hic: et laudabi/
mus eum? Qual/
dicat: Vir enim e/
cum difficultate in/
uenitur. Postmo/
dum sequitur euan/
gelij hodiernum

¶ paterfamilias. ¶ et malus.
Et ait illis: Inimicus hō hoc fecit

¶ patri familias
a Serui aut dixerunt ei: Vis imus

et colligim⁹ ea: Et ait nō: ne forte
4 mala

colligentes ^{9 mala} cicania: eradicetis si
^{4 bonum}

mul cū eis ⁊ triticū. Sinite vtra-
q̃ tā zizania q̃ triticū. s. i. maturitatem.

q̄ crescere vsq̄ ad mellem: et in
judicio. *angelis.*
 t̄ne messia p̄cā m̄ssorib⁹: & illi

5. i. separate malos a bonis.
cite p^{ri}mū cicania: ⁊ alligate ea in

id est superbos in vno fasciculo: luxuriosos in
vno: auaros in vno ꝛc.

falculos ad coburendu: fructum
 & bonos & in eternam patriam introduce.
 aut congregare in horreū meum.

¶ **Psica. V.** Confitebor tibi dñe

gesima Euā-
ge. Matth.
XX. a. in pñ-
cipio.

In il
lo tēpo
re: Dixit ie
sus discipu
suis parabo
lam hanc.

Postilla

Spleē re
gnū cē
lorum.
Dat. 11
Historia hui' euā.
locut' est dñs iel'
christ' ano ei. xxxij
kal. Octob. dnica.
luna. xij. Inditioē
v. An̄ b euangelis
scribit scās Dat
thē: q iel' dixit di
scipulis: Amen di
co vob: quia diues
difficile iterabit re
gnū celoz. Et iterū
dico vob: facili' ē
camelū p forā. ac

25 at. 19.0

Euangelium

93

A Simile est regnū celozum. id est
status ecclesie militantis. **b** Homini
patrifamilias. Iste paterfamilias est
deus pater: qui gubernat totū mundum:
sicut paterfamilias subditos in domo.

b Qui exijt p-
mo mane codu-
cere oparios in
vineā suam. **A**
nea est uniuersalis
ecclesia: cuius pal-
mites sūt iusti: qui
a pmo homine iu-
sto / scz Abel / col-
ligitur: vsq ad vlti-
mum hominem iu-
stum qui nascitur:
est: vt dicit sanctus
Gregorius. **A**dec
vero vinea tot de
se. pulit palmities
quot sanctos pro-
tulit a iusto Abel
vsq ad vltimū ele-
ctū: qui in fine mū-
di nasciturus est.

Operarij sunt do-
ctores / filii a deo
missi ad culturam
huius vinee per p-
dicationem et do-
ctrinā. **Q**ui exijt
pmo mane. **A**y-
ra. quia a pncipio
mundi vsq ad noe
fuerūt mille sexcenti quinquaginta anni.
In quo tempore aliquos sanctos patres
ad eruditionem hominum misit / scilicet
Adam / Seth et Enoch / et alios sanctos
et iustos. **c** **C**onventionem autem
facta cum operarijs ex denario di-
urno: misit eos in vineā suam. **A**y-
ra. **C**onuentio ista est. pmissio vite eterne
pro labore: que quidem vita eterna dicit
denarius diurnus: qui est equalis omni-
bus: quia vita eterna erit equalis omni-
bus: quāto est ex parte finis: quia nunq sine
habebit. **d** **E**t egressus circa horā
tertiā etc. **H**ora tertia intelligit mudi dis-

cursus a tempore noe vsq ad Abiaā: in
quo tempore elapsi sunt. ecc. lxxix. anni.
in quibus annis aliqui sancti ad eruditio-
nem aliorū missi sunt a deo: vt Moyses
thare: et sic de alijs. **e** **I**terum autē

A Simile est regnum celozum ho-

s. i. conseruator totius familie

b mini patrifamilias: qui exijt pri-

s. i. mercede constitutere

s. laboratores

mo mane / conducere operarios

s. i. mercede pstituta

c in vineam suam. **C**onventionem

autem facta cū operarijs ex de-

s. pncipio vnius diei

s. laboratores

nario diurno: misit eos in vineā

suam. Et egressus circa horā ter-

tiam: vidit alios stantes in foro

ociosos: et dixit illis: Ite et vos

s. decens

in vineā meā: et quod iustum fu-

s. operarij

erit dabo vobis. Illi autem abi-

s. ad vineam

erunt. Iterum autem exijt circa

sextam et nonam horam: et fecit

s. cum illis qui steterunt ociosi

similiter. Circa vndecimā vero

am quadringētos habet annos. **D**at tri-
gintaq ser quadringētos moysi lex. **S**e-
ptuaginta ternas quadraginta **D**avid et
rex. **S**er quadringētos dat trāsmigrās
babylonq. **A**nte **I**esum certus hic anno
rum datur ordo. **T**ractus ab hebrejs: ha-
bet sic et biblia nostra. **A**nte **i**esum nume-
rat mundi **H**ieronimus annos. **A**num
ter mille septingētos decies ser. **A**trags
biblia dat tam nostra q iudeozum. **H**o-
ta versus sequens non est beati **H**iero-
nymi. **A**nte **I**esum bis centum minus
vno milia quinq. **f** **C**irca vndeci-
mam **x**o exijt: et inuenit alios stan-

Dominica in Septuagesima

Etes et dicit illis: Quid hic statis tota die otiiosi? Andecima hora intelligit tempore christi usque in fine mundi: in quo tunc gentes vocati sunt per predicationem apostolorum et aliorum ecclesie doctorum. Et ideo sequitur: Quid

Exiit et venit in vineam suam. Quia multi laborant in vinea. Et cum dicitur: et alios stantes. Id est: et alios qui non laborant in vinea. Et cum dicitur: et dicit illis: Quid hic statis tota die otiiosi? Id est: et dicit illis: Quid hic statis tota die otiiosi? Id est: et dicit illis: Quid hic statis tota die otiiosi?

hic statis tota die otiiosi? Quia enim a principio mundi usque tunc laborare in bonis operibus ne-
glexerant: quasi tota die otiiosi stabant. **D**icit ei: quia nemo nos conduxit. **D**icit illis: Ite et vos in vineam meam. **C**um autem sero factum esset dicit dominus vinee procuratori suo: **V**oca oparios: et redde his mercedem: incipiens a novissimis usque ad primos. **C**um venissent ergo

qui circa undecimam horam venerant: acceperunt singulos denarios. **V**enientes autem et primi: arborati sunt quod plus essent accepturi. **A**cceperunt autem et ipsi singulos denarios. **E**t accipientes murmura-

verunt. **S**ero est mora hominis: vel sero est tempus iudicii: quia illud erit in fine mundi. **I**te sicut sero redit homo ad domum suam: aures ad nidum: ita in iudicio quilibet ad locum quem sibi preparavit: vel ad sinistram vel ad dexteram. **D**icit dominus vinee: id est deus pater: qui est dominus iure creationis. **P**rocuratori suo. **I**dem est christo iesu: qui missus est ad procuratorem salutis humane. **V**oca. **I**sta vocatio generaliter fiet in iudicio. **V**enit hora quando mortui audient vocem filii dei: et qui audie-

rint vivent. **O**parios. sive bonos sive malos. **E**t redde illis statim sine dilatione. **M**ercedem. s. tota sine diminutione. **V**enit: Anusquisque propria mercede accipiet secundum laborem suum. **I**ncipit

oarios

exiit et invenit alios stantes: et dicit illis: Quid hic statis tota die otiiosi? **D**icunt ei: quia nemo nos conduxit. **D**icit illis: Ite et vos in vineam meam. **C**um autem sero factum esset

dicit dominus vinee procuratori suo: **V**oca oparios: et redde his mercedem: incipiens a novissimis usque ad primos. **C**um venissent ergo

qui circa undecimam horam venerant: acceperunt singulos denarios.

Venientes autem et primi: arborati sunt quod plus essent accepturi. **A**cce-

perunt autem et ipsi singulos denarios. **E**t accipientes murmura-

verunt. **S**ero est mora hominis: vel sero est tempus iudicii: quia illud erit in fine mundi.

Ite sicut sero redit homo ad domum suam: aures ad nidum: ita in iudicio quilibet ad locum quem sibi preparavit: vel ad sinistram vel ad dexteram. **D**icit dominus vinee: id est deus pater: qui est dominus iure creationis. **P**rocuratori suo. **I**dem est christo iesu: qui missus est ad procuratorem salutis humane. **V**oca. **I**sta vocatio generaliter fiet in iudicio. **V**enit hora quando mortui audient vocem filii dei: et qui audie-

rint vivent. **O**parios. sive bonos sive malos. **E**t redde illis statim sine dilatione. **M**ercedem. s. tota sine diminutione. **V**enit: Anusquisque propria mercede accipiet secundum laborem suum. **I**ncipit ad primos. **Q**uia enim novissimi in labore sunt primi in premio. **A**nde Gregorius. **N**ovissimo paterfamilias denarios reddere cogit: qui ad paradisi requiem prius latronem quam peritum perduxit. **C**um venissent ergo qui circa undecimam horam venerant. **I**dem est operandum vineam. **A**cceperunt et ipsi singulos denarios. **I**dem est vita eterna: quam quisque meritis suis erit obtinens: nulli longior: nulli brevior: meritoque tamen divinitate fulgebunt alij magis: alij minus. **V**nde: **S**tella differt a stella in claritate: hic autem denarius unus in se est multiplex: autem propter accipiendum differentiam. **N**on est

A tūc: qz mor cū de corpe exim: sine mora
hūmū accipim: s. si iusti fuerim: Sicut po
test exponi de diu penitēte z martyre: qz
vñ nō statim euolat sicut ali: Dicit g: Et ac
cipietes mur. f. p. querēdo. a. **A**duerf
pa. di. h. no. id ē
martyres vñ i pnia
z i bonis opib: i se
riores. b. **E**na
ho. fec. qz modico
tpe laborē sustinue
rūt. c. **E**t illos
pa. no. fecisti. f. i
pimo. d. **Q**ui
por. pōd: diei z
est. pōd: scz pce
proz: z estū carnal
cupie qd die ei re
fistēdo. e. **A**u il
lere. zc. due. me
cū. i. nōne. pmissi
p vita gēna pūare
calogū. f. **E**z
le qd tuū ē. qz pa
rar sum tibi redde
re mercedē tuam.
g. **E**t vade. scz
ppr iptionē mā.
dator: z itra i gau
diū domini tui.
b. **E**zolo aut z
hu. no. f. i pnia fer
uēt. i. **E**z dare sic
et tibi. innocenti.
k. **A**n fili. mi.
qd vo. f. qz non
volo nisi bonū z li
citū. vñ Bre. Stul
ta ē qstio ptra bōi
tate di. l. **A**n o.
tu. i. intētio tua q
ad pīmatū niter.
m. **E**z est: qz
zc. ex natura bōita
tis me: ido nli fa
cio iniuriā. n. **S**ic
erūt no. i. bñlef z
abieci. o. **E**z i
mi. in futuro i sua

exaltatiōe. vñ: Dis qz se bu. ex. p. **E**t p
mi no. in estimatiōe bōim i pnti erūt qñ.
qz nouissimi in iudicio dei: qz ē scrutator et
cognitor cordiū. q. **E**z Multi em sunt
vo. z. f. ad fidē. r.

^{s contra} ^{s dñm vinee.}
bāt aduersus patrēfamilias dīcē
^{s operarij.} ^{s solū vltima hora laborauerūt}
tes: **E**z i nouissimi vñ a hora fece
^{s similes.} ^{s in mercede.}
rūt: z pāres illos nob fecisti qz pōr
^{s laborauim: i seruire solis tota die.} ^{s paterfa}
tauim: pōd: diei z est. **A**u illē rñ
^{s milia.} ^{s qui mane venerant.}
dēs vñ eoz et dixit: Amice non
^{s in iusticiā} ^{s i. pao dīcē.}
facio tibi iniuriā: nōne ex denario
^{s scz pūm}
puenisti me: tōlle qd tuū ē z vā
^{s qz denarius diuinus meus est: z possiz}
^{vare qui voluerit: ideo sequitur.}
de. **E**zolo autē et huic nouissimo
dare sic z tibi. **A**n nō licz mihi fa
^{s cupidus.} ^{s infamia vñ}
cere qd volo: **A**n ocul: tu: nē q
^{s et inuidus.} ^{s ppter libertatē meā.} ^{s i. vocati in}
^{tempore gratie: sicut apostoli z alij humiles.}
n est: qz ego bon: sū. **S**ic erūt nouis
^{s in remuneratiōe.} ^{s qui se exultant.}
simi pmi z pmi nouissimi. **A**u il: p
^{s ad cenā eternā.} ^{s qui veniunt.}
ti em sūt vocati: pāuci vñ electi. r

Bñica in
sexagesima
Euāg. Lucē
VIII. a. in pñ.
In il
lo tpe:
Cum turba
^{s cōgregarent.}
plima pueni

Ez ad fidē veni
unt: s. ad celeste re
gnū pauci pducūt.
vñ: Arta ē via qz du
cit ad vi. z pau. in.
eā: z lata z spa. ē vi.
qz ducit ad pōditi. et
mli ambulāt p eā.
Qum tur
ba plu.
rē. Lucē
8. **D**art.
13. **H**isto. hui: euā.
facta ē i apli pūmo
die āno chri. xxiij.
inditiōe. v. **A**n int
tiū illi: euāge. scri
bit scz a Lu. in pñ
cipio illi: ca. qz ipe
chri: iter faciebat
p ciuitates z castel
la: p dīcās et euan
gelicās regnū dei:
z duodeciz apli cū
illo. Et mlires ali
que qz erāt curatē a
spiritib: malignis
z infirmitatib: vt
maria que vocatur
magdalena: de qz se
pce demonia eiece
rat: et iohanna vroz
Chuse. pcuratoris
herodis: z Susan
na: z alie mlires: que
ministrabāt ei dī fa
cultatibus suis zc.
Tunc seqt bodier.
euāge s. **C**um
turba pluri. con
ueniret. **B**or. in
quo explicat pēdi
catiōis chri: gra
n 4